

รายงานผลการถอดบทเรียนเกษตรกรต้นแบบ
ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
อำเภอเมืองชัยนาท จังหวัดชัยนาท
ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ เดือนกรกฎาคม พ.ศ.๒๕๖๘

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลเกษตรกรต้นแบบ

๑. ชื่อ-สกุล นายวินัย จินจัน

๒. เลขประจำตัวประชาชน

๓. ที่อยู่ปัจจุบันที่ติดต่อได้ ๕๘ หมู่ ๑๐ ตำบลท่าชัย อำเภอเมืองชัยนาท จังหวัดชัยนาท

โทรศัพท์ ๐๘๗ ๑๙๗ ๘๑๓๓ Facebook - Line -

ปีเกิด พ.ศ. ๒๕๔๖

๔. สถานภาพ ☐ โสด ☒ สมรส ☐ หย่าร้าง

๕. ระดับการศึกษา ประถมศึกษาปีที่ ๖

สถาบันการศึกษา -

คณะ/สาขาวิชา -

๖. อาชีพปัจจุบัน

☒ ๖.๑ ประกอบอาชีพการเกษตรเพียงอย่างเดียว

☐ ๖.๒ ประกอบอาชีพการเกษตร และประกอบอาชีพอย่างอื่นนอกเหนือจากเกษตร

ระบุ.....

๗. รายได้จากการประกอบอาชีพการเกษตร ๑๓๕,๐๐๐ บาท/ปี

๘. เป็นเกษตรกรต้นแบบ ศพก. หลัก เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๗

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลเกี่ยวกับศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. สินค้าหลัก ข้าว

๒. แปลงเรียนรู้ มีจำนวน ๑ แปลงเรียนรู้ ประกอบด้วยแปลงเรียนรู้ด้านข้าว

แปลงเรียนรู้ของนายวินัย จินจัน มีเนื้อที่ ๑๕ ไร่ ปลูกข้าว ๓ รอบต่อปี ดำเนินการลดต้นทุนการผลิตในหลายๆด้าน เช่น การใช้แคลเซียมโบรอน การใช้สารชีวภัณฑ์ป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช เพื่อเป็นตัวอย่างในการศึกษาเรียนรู้ให้กับเกษตรกรและผู้สนใจ

๓. ฐานเรียนรู้ จำนวน ๔ ฐานเรียนรู้ ประกอบด้วย

๓.๑ ฐานเรียนรู้ที่ ๑ การลดต้นทุนการผลิต การใช้สารชีวภัณฑ์ต่างๆ เช่น ไตรโครเดอร์มา บิวเบอร์เรีย

๓.๒ ฐานเรียนรู้ที่ ๒ การเลี้ยงปลาในร่องสวน

๓.๓ ฐานเรียนรู้ที่ ๓ เศรษฐกิจพอเพียง

๓.๔ ฐานเรียนรู้ที่ ๔ การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดี

๔.หลักสูตรการเรียนรู้ จำนวน ๓ หลักสูตร ประกอบด้วย

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอเมืองชัยนาท จังหวัดชัยนาท ได้กำหนดหลักสูตร การเรียนรู้ ๓ หลักสูตร คือ หลักสูตรหลัก หลักสูตรบังคับ และหลักสูตรเสริม โดยมีเนื้อหาภายในหลักสูตรสอดคล้องกับการผลิตสินค้าเกษตรภายในชุมชนและพื้นที่ใกล้เคียง โดยมีรายละเอียดหลักสูตรเรียนรู้ ดังนี้

๔.๑ หลักสูตรหลัก การลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรของ

ศพก. อำเภอเมืองชัยนาท. ได้ดำเนินการกำหนดหลักสูตรการเรียนรู้หลักสูตรหลัก คือ การลดต้นทุนการผลิตข้าว โดยเน้นการลดเมล็ดพันธุ์ ลดการใช้ปุ๋ยเคมี การใช้สารชีวภัณฑ์ การผลิตฮอร์โมนพืช เช่น แคลเซียมโบรอน เพื่อฉีดในนาข้าวให้ต้นข้าวแข็งแรง

๔.๒ หลักสูตรบังคับ : เศรษฐกิจพอเพียง เกษตรทฤษฎีใหม่

หลักสูตรการเรียนรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียง เป็นหลักสูตรบังคับ โดยการส่งเสริมการถ่ายทอดความรู้ด้านการบริหารจัดการพื้นที่ในกิจกรรมการเกษตรเพื่อให้ประโยชน์สูงสุด

๔.๓หลักสูตรเสริม จำนวน ๓ หลักสูตร ประกอบด้วย

การจัดทำบัญชีต้นทุนการผลิต การบริหารจัดการกลุ่ม และการใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า

๔.๔ หลักสูตรที่มีความโดดเด่นของ ศพก. (ให้ระบุนาจำนวน ๑ หลักสูตร พร้อมระบุวัตถุประสงค์ เนื้อหา และรูปแบบการถ่ายทอดความรู้)

ศพก. อำเภอเมืองชัยนาท มีองค์ความรู้เด่นในเรื่องการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดี โดยวัตถุประสงค์ ดังนี้

๑. เพื่อส่งเสริมการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดีในชุมชน
- ๒ .เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุนในการผลิตข้าว
๓. เพื่อสร้างความมั่นคงด้านเมล็ดพันธุ์ภายในชุมชน

มีขั้นตอนในการทำแปลงผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว ดังนี้

๑. การวางแผนการจัดทำแปลงขยายพันธุ์

ประชุมเพื่อกำหนดเป้าหมายการผลิตเมล็ดพันธุ์ในแต่ละชนิดพันธุ์ โดยอาศัยข้อมูลพื้นฐานหลายด้าน ได้แก่ ความต้องการทางการตลาด สภาพพื้นที่ในการจัดทำแปลงขยายพันธุ์ กำหนดช่วงเวลาปลูก และเก็บเกี่ยวให้เหมาะสมกับความต้องการของลูกค้า

๒. การคัดเลือกพื้นที่

ดินมีความอุดมสมบูรณ์ อยู่ในเขตชลประทานหรือมีน้ำเพียงพอ พื้นที่ติดต่อกันเป็นแปลงใหญ่มีการคมนาคมสะดวก ไม่เป็นพื้นที่ระบาดของโรคและแมลงศัตรูข้าว

๓. การคัดเลือกเกษตรกร

เกษตรกรมีความพร้อม ความชำนาญ และประสบการณ์ในการปลูกข้าว สามารถเรียนรู้ และยอมรับวิทยาการผลิตเมล็ดพันธุ์ใหม่ๆ มีความซื่อตรง ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ และแนวทางการจัดทำแปลง

๔. การจัดหาเมล็ดพันธุ์เพื่อการจัดทำแปลงขยายพันธุ์เมล็ดพันธุ์

เมล็ดพันธุ์มีคุณภาพดีตามมาตรฐานของชั้นพันธุ์หลักหรือชั้นพันธุ์ขยาย สามารถทนสอบแหล่งที่มาของเมล็ดพันธุ์ได้

๕. การปฏิบัติดูแลรักษาแปลงขยายพันธุ์ข้าวเพื่อให้ได้เมล็ดพันธุ์ที่มีคุณภาพสูง

ปฏิบัติตามเทคโนโลยีการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว มีการปักนา ให้ข้าววัชพืชงอกแล้วไถทำลาย ไถเตรียมดินอย่างน้อย ๒ ครั้งคือ ไถตะ ไถแปร/ทำเทือกปรับหน้าดิน ให้เรียบสม่ำเสมอ

๖. การตรวจตัดพันธุ์ปน

ควรปฏิบัติ ๓ - ๕ ระยะ ดังนี้ ระยะกล้า ระยะแตกกอ ระยะออกดอก ระยะโน้มรวง ระยะสุกแก่

๗. การเก็บเกี่ยว และการจัดการหลังการเก็บเกี่ยว

มีการระบายน้ำออกจากแปลงนาก่อนเก็บเกี่ยวประมาณ ๑๐ วัน เพื่อให้ข้าวสุกแก่สม่ำเสมอ ความสะอาดรถเกี่ยวนวดก่อนเก็บเกี่ยวเมล็ดพันธุ์ ระดับความชื้นที่ปลอดภัยสำหรับการเก็บรักษาของเมล็ดพันธุ์ข้าวคือ ๑๓-๑๔ %

๕.การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการของคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด (การเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนฯ อย่างไรบ้าง ให้อธิบายวิธีการ และแนวทางในการเข้าร่วมจัดทำแผนอย่างละเอียด)

ศพก. อำเภอเมืองชัยนาท ได้มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการของคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด โดยมีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

๑) เข้าร่วมประชุมหารือคณะกรรมการศพก. และแปลงใหญ่ ระดับจังหวัด ร่วมกับหน่วยงานในกระทรวงเกษตรฯ ที่เกี่ยวข้องในที่ประชุมคณะกรรมการ ศพก. และแปลงใหญ่ จังหวัดชัยนาท

๒) ร่วมกันวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรคและนำเสนอข้อมูลในการดำเนินงานเพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาศพก. และเครือข่ายศพก.

๓) จัดทำแผนปฏิบัติการบูรณาการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อขับเคลื่อน ดำเนินงานของศพก. และเครือข่าย ของจังหวัดชัยนาท

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลด้านการเกษตรและการทำงานเป็นเกษตรกรต้นแบบศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

๑. ผลสำเร็จในกิจกรรมทางการเกษตรของเกษตรกรต้นแบบที่มีการนำวิชาการ เทคโนโลยีการเกษตร มาปรับใช้ใน ศพก. จนเกิดผลสำเร็จในการทำการเกษตร พร้อมเป็นแบบอย่างให้เกษตรกรในพื้นที่

๑.๑ แรงบันดาลใจและจุดเริ่มต้น

๑) อะไรคือแรงบันดาลใจในการเริ่มต้นการปรับเปลี่ยนการทำการเกษตรแบบเดิม ๆ สู่การทำการเกษตรแบบใช้หลักวิชาการหรือเทคโนโลยีในกิจกรรมการเกษตรของท่าน

นายวินัย จินจัน เกษตรกรต้นแบบประจำศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อำเภอเมืองชัยนาท ประกอบอาชีพทำนาเป็นหลัก เกษตรกรในพื้นที่ที่มีการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว เคยประสบปัญหาผลผลิตไม่แน่นอน รายได้ไม่คงที่ และต้นทุนการผลิตสูง ทำเกษตรแบบพึ่งพาปุ๋ยเคมี ยาฆ่าแมลง และพันธุ์ข้าวจากแหล่งไม่แน่นอน ทำให้ผลผลิตด้อยคุณภาพ อีกทั้งยังประสบปัญหาสภาพดินเสื่อมโทรม มีโรคและแมลงศัตรูพืชรบกวน ส่งผลกระทบต่อรายได้และความมั่นคงของครอบครัว จึงมีเป้าหมายชัดเจนว่า “ต้องการทำเกษตรให้มีรายได้มั่นคงและยั่งยืน” เริ่มตระหนักว่าความรู้ทางวิชาการและเทคโนโลยีสามารถช่วยแก้ปัญหาและยกระดับการผลิตได้ เปิดใจเรียนรู้และทดลองแนวทางใหม่ แม้ต้องเปลี่ยนวิธีคิดและวิธีทำ นอกจากนี้ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานต่าง ๆ เช่น ศูนย์วิจัยข้าวชัยนาท สำนักงานเกษตรอำเภอเมืองชัยนาท เป็นต้น รวมถึงการเข้าร่วมการฝึกอบรมโรงเรียนเกษตรกรและศึกษาดูงาน ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเกษตรกรต้นแบบในพื้นที่อื่น ทำให้เกิดความมั่นใจในแนวทางการทำเกษตรแบบใช้ “องค์ความรู้” และนำแนวทางที่ได้เรียนรู้ เช่น การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดี การคัดเมล็ดพันธุ์ดี การใช้จุลินทรีย์ชีวภาพ เปียกสลับแห้งแกล้งข้าว มาใช้กับแปลงของตนเอง จึงเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับเกษตรกรในชุมชนและนอกชุมชนอีกด้วย

นอกจากนี้ นายวินัย จินจัน โดยน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการประกอบอาชีพ มีการแบ่งพื้นที่ทำเกษตรผสมผสาน เพื่อให้เกิดรายได้ในทุกวัน โดยมีการปลูกผักปลอดสารพิษ และเลี้ยงปลา เพื่อให้ครอบครัวมีสุขภาพที่ดีและมีรายได้เพิ่มขึ้น

๒) ปัญหาหรือความท้าทายอะไรที่ผลักดันให้เกิดการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและการนำเทคโนโลยีนวัตกรรมมาใช้

นายวินัย จินจัน ประกอบอาชีพทำนาเป็นหลัก มักประสบปัญหาด้านต้นทุนการผลิตที่สูง ปัญหาเรื่องโรคและแมลงศัตรูพืชรบกวน อีกทั้งยังขาดความรู้ในการทำนา ส่งผลให้ขาดทุน ประสบภาวะหนี้สิน จนได้มีโอกาสเข้ารับการอบรมในกระบวนการลดต้นทุนการผลิต และเข้าร่วมโครงการโรงเรียนเกษตรกร ซึ่งได้รับการถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการทำนา จนเกิดความรู้และนำเอาความรู้ที่ได้รับมาประยุกต์ใช้ในพื้นที่ของตนเอง รวมถึงได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเกษตรกรต้นแบบในพื้นที่อื่น ทำให้มีการลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว

๑.๒ รายละเอียดของการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีที่นำมาใช้ ในแปลงเรียนรู้ฐานเรียนรู้

๑) การทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการและนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีการเกษตรใดที่ได้นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตร (เช่น การลดการเกิดปัญหาเรื่องดิน น้ำ อากาศ ในพื้นที่ การลดต้นทุนการผลิต การลดการระบาดของศัตรูพืช การเพิ่มผลผลิต การเพิ่มมูลค่าผลผลิต ได้มีการนำนวัตกรรม และเทคโนโลยีมาปรับใช้อย่างไรบ้าง)

๑. การปรับปรุงดินและการเตรียมดิน หลังจากเก็บเกี่ยวผลผลิตข้าวแล้ว ได้ใช้รถอัดฟาง การอัดฟางข้าวแทนการเผาตอซังข้าว หลังจากนั้นได้ฉีดพ่นสลายย่อยสลายฟางข้าว และปล่อยน้ำเข้านาเพื่อช่วยย่อยสลายได้เร็วขึ้น นอกจากนี้ยังช่วยทำให้ปรับโครงสร้างดินให้ดีขึ้น

๒. การบริหารจัดการน้ำ มีการใช้เทคโนโลยีการทำเปียกสลับแห้ง เพื่อช่วยจัดการน้ำในการทำนา โดยการควบคุมระดับน้ำในแปลงนาให้มีการขังและแห้งสลับกันในช่วงเวลาที่เหมาะสม

๓. การลดต้นทุนการผลิต มีการผลิตฮอร์โมนพืช เช่น แคลเซียมโบรอน ฉีดพ่นเพื่อให้ต้นข้าวเจริญเติบโตได้ดี ช่วยเพิ่มผลผลิต เพิ่มการผสมเกสร ลดการหลุดร่วงของข้าวดอกและข้าวผล ขยายขนาดผล กระตุ้นการแตกตาดอก

๔. การจัดการศัตรูพืช มีการหมั่นสำรวจแปลงอยู่เสมอ หากพบโรค แมลงศัตรูพืช มีการป้องกันกำจัด โดยเกษตรกรในพื้นที่ได้รวมกลุ่มผลิตและขยายสารชีวภัณฑ์ เช่น ไตรโคเดอร์มา บิวเวอเรีย ไปใช้ในพื้นที่ของตนเอง นอกจากนี้ยังมีการทำน้ำหมักจากสารสกัดจากสะเดา ซึ่งสามารถป้องกันกำจัดโรคได้ดี ทำให้ลดต้นทุนการผลิตและปลอดภัยต่อผู้บริโภค

๒) อธิบายขั้นตอนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมทางการเกษตรของท่าน

๑. การใช้รถไถในการเตรียมดิน

เพื่อไถพรวน ปรับโครงสร้างดิน และเตรียมแปลงปลูกอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ดินร่วนซุย ลดวัชพืช และช่วยให้รากพืชเจริญได้ดี

๒. การใช้เครื่องอัดฟางหลังเก็บเกี่ยว

เพื่อจัดการเศษฟางอย่างมีประสิทธิภาพ ลดการเผา เพิ่มการใช้ประโยชน์ และสร้างรายได้จากฟาง โดยหลังการเก็บเกี่ยว ใช้รถอัดฟางเก็บเศษฟางในแปลงอัดเป็นก้อนฟางเพื่อความสะดวกในการเคลื่อนย้ายและจัดเก็บ เพื่อลดปัญหาการเผาตอซังข้าว ซึ่งมีผลต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของคนในชุมชน

๓. การใช้โดรนทางการเกษตร

เพื่อเพิ่มความแม่นยำ ลดแรงงาน และควบคุมต้นทุนในการพ่นสารหรือหว่านเมล็ด/ปุ๋ย สามารถใช้โดรนในการพ่นน้ำหมักชีวภาพ ป้องกันแมลง หว่านปุ๋ย หรือหว่านข้าวได้อย่างแม่นยำ ประหยัดเวลา แรงงาน และลดการสัมผัสสารโดยตรง

๔. การใช้โซล่าเซลล์ ทดแทนการใช้ไฟฟ้า

๓) อธิบายขั้นตอนการทำการเกษตรโดยใช้หลักวิชาการ เช่น การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน การปรับเปลี่ยนพันธุ์พืชที่ทนต่อสภาพภูมิอากาศ ด้านทานต่อโรคแมลง เป็นต้น (ให้อธิบายขั้นตอน วิธีการอย่างละเอียด)

๑. การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน

เพื่อให้พืชได้รับธาตุอาหารตรงตามความต้องการ ลดต้นทุนการผลิต และป้องกันดินเสื่อมโทรม ขั้นตอน ดังนี้:

- ๑) เก็บตัวอย่างดิน จากแปลงนา (โดยใช้ดินลึกประมาณ ๑๕ ซม. จากจุดสุ่ม ๕-๑๐ จุด/ไร่)
- ๒) ส่งตรวจวิเคราะห์ดิน ที่สำนักงานเกษตรอำเภอ หรือสถานีพัฒนาที่ดินชัยนาท
- ๓) วิเคราะห์ค่าดิน เช่น ค่า pH, ปริมาณไนโตรเจน, ฟอสฟอรัส, โพแทสเซียม และอินทรีย์วัตถุ
- ๔) กำหนดสูตรปุ๋ยที่เหมาะสม ตามคำแนะนำ เช่น ๑๖-๒๐-๐ หรือ ๔๖-๐-๐
- ๕) ใส่ปุ๋ยในช่วงเวลาที่เหมาะสม ตามระยะการเจริญเติบโตของพืช เช่น ใส่ครั้งแรกตอนปลูก และ

เติมระยะตั้งท้อง

๒. การปรับเปลี่ยนพันธุ์พืชให้เหมาะสมกับพื้นที่

- ๑) ศึกษาสภาพพื้นที่ เช่น ฝนตกมายน้อยแค่ไหน ดินเหนียวหรือทราย ปัญหาแมลงอะไร
- ๒) เลือกพันธุ์พืชข้าวที่เหมาะสม
- ๓) ปรับช่วงปลูกให้สอดคล้องกับฤดูกาล เช่น ปลูกก่อนเข้าฤดูฝน หรือหลีกเลี่ยงช่วงที่มีแมลงระบาด
- ๔) ใช้เมล็ดพันธุ์คุณภาพดี ได้มาตรฐาน มีอัตราความงอกสูงกว่า ๘๐% ผ่านการคัดพันธุ์แล้ว

๓. การทำนาแบบเปียกสลับแห้ง

เพื่อประหยัดน้ำ ลดการเกิดก๊าซเรือนกระจก และส่งเสริมการแตกรากของข้าว ขั้นตอนดังนี้

- ๑) เริ่มด้วยการปล่อยน้ำหล่อเลี้ยงต้นข้าวตามปกติ ในช่วงแรกของการปลูก
- ๒) เมื่อข้าวตั้งตัวได้แล้ว (อายุประมาณ ๒-๓ สัปดาห์) ให้ปล่อยให้น้ำในนาแห้งจนเห็นพื้นดินแตก

เล็กน้อย

- ๓) เมื่อน้ำแห้งระดับรากพืชเกือบถึงขีดจำกัด (๑๐-๑๕ ซม. จากผิวน้ำ) จึงเติมน้ำเข้าแปลงอีกครั้ง

๔) สลับเปียก-แห้งทุก ๗-๑๐ วัน ตลอดช่วงกลางของการเจริญเติบโต (ยกเว้นช่วงออกดอก ควรรักษาระดับน้ำให้พอเพียง)

๔. การป้องกันกำจัดศัตรูพืชแบบผสมผสาน (IPM - Integrated Pest Management)

เพื่อลดการใช้สารเคมี ป้องกันแมลงดื้อยา ควบคุมศัตรูพืชอย่างยั่งยืน แนวทาง IPM ประกอบด้วย:

๑) การใช้วิธีเขตกรรม ปรับวันปลูกพร้อมกันในชุมชน เพื่อตัดวงจรแมลง ไกล่ลอบต่อซึ่ง ทำลายแหล่งสะสมศัตรูพืช

๒) การใช้พันธุ์ต้านทาน เลือกใช้พันธุ์พืชที่ต้านทานโรค เช่น พันธุ์ข้าวที่ทนต่อเพลี้ยกระโดด

๓) การใช้ชีวภัณฑ์และสารสกัดธรรมชาติ เช่น เชื้อบีที (*Bacillus thuringiensis*) กับหนอนน้ำหมักสะเดา, บอระเพ็ด, ตะไคร้หอม ผีเสื้อไล่แมลง

๔) การใช้กับดักแมลง เช่น กับดักแสงไฟ กับดักฟีโรโมน เพื่อลดจำนวนศัตรูพืช

๕) การใช้สารเคมีอย่างจำกัด เลือกใช้สารเคมีปลอดภัย และเว้นระยะก่อนเก็บเกี่ยวอย่างเคร่งครัด

๕. การทำน้ำหมักเพื่อย่อยสลายฟางข้าวเอง

ส่วนผสม

๑. พด.๒	๒ ชอง
๒. พด.๓	๒ ชอง
๓. น้ำเปล่า	๒๐๐ ลิตร
๔. กากน้ำตาล	๕ กิโลกรัม
๕. หยวกกล้วยสับละเอียด	๕ กิโลกรัม

วิธีการทำ นำส่วนผสมทั้งหมดลงในถัง ๒๐๐ ลิตร หมักทิ้งไว้ ๕-๗ วัน คนทุกวัน แล้วนำไปใช้ในนาข้าว โดยใช้ ๕ ลิตรต่อไร่ ประโยชน์ เพื่อลดการเผาและมลพิษทางอากาศ ปรับโครงสร้างดิน เพิ่มอินทรีย์วัตถุในดิน ลดต้นทุนการผลิตและสามารถเพิ่มผลผลิตได้

๒. ผลสำเร็จและประโยชน์ที่ได้รับต่อการทำอาชีพการเกษตร: ผลลัพธ์ที่ได้รับจากการนำนวัตกรรม/เทคโนโลยีมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรคืออะไร เช่น ต้นทุน รายได้ ผลผลิต (ใส่รายละเอียดข้อมูลเชิงตัวเลขเพิ่มเติมเพื่อการเปรียบเทียบเชิงประจักษ์ และให้ระบุสินค้าเกษตรที่ทำการผลิตใน ศพก.ของท่าน)

๒.๑ สินค้าเกษตรที่มีการดำเนินกิจกรรมใน ศพก. มีดังนี้

๑) สินค้าเกษตร ด้านพืช ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด ๒ ชนิด ประกอบด้วย

๑.๑) ข้าว พื้นที่ปลูกจำนวน ๑๕ (ไร่-งาน-วา)

๑.๒) ผักสวนครัว พื้นที่ปลูกจำนวน ๒ (ไร่-งาน-วา)

๒) สินค้าเกษตร ด้านประมง ที่มีการผลิตใน ศพก. มีทั้งหมด ๓ ชนิด ประกอบด้วย

๒.๑) ปลาตะกุง จำนวน ๕๐๐ หน่วย.(ตัว)

๒.๒) ปลาหมอ จำนวน ๒๕๐ ตัว

๒.๓) ปลานิล จำนวน ๒๕๐ ตัว

๒.๒ ต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรใน ศพก.มีดังนี้ (ในระบุด้านทุนการผลิตสินค้าเกษตรหลัก)

๑) สินค้า ข้าว มีต้นทุนการผลิต ดังนี้

๑.๑) ค่าเตรียมดิน /แปลง (ป่น,ทำเทือก)	เป็นเงิน ๕๕๐ บาท/ไร่
๑.๒) ค่าพันธุ์ข้าว	เป็นเงิน ๔๐๐ บาท/ไร่
๑.๓) ค่าจ้างปลูก (หวาน)	เป็นเงิน ๕๐ บาท/ไร่
๑.๔) ค่าสารเคมี (ยากุมเลนก่อนวัชพืชงอก)	เป็นเงิน ๒๐๐ บาท/ไร่
๑.๕) ค่าสารเคมีที่ใช้ (ป้องกันกำจัดวัชพืช โรค และแมลง)	เป็นเงิน ๑๕๐ บาท/ไร่
๑.๖) ค่าปุ๋ยเคมี	เป็นเงิน ๘๘๐ บาท/ไร่
๑.๗) ค่าตัดพันธุ์ปน	เป็นเงิน ๓๐๐ บาท/ไร่
๑.๘) ค่าการเก็บเกี่ยว	เป็นเงิน ๕๐๐ บาท/ไร่
๑.๘) ค่าขนส่ง	เป็นเงิน ๑๐๐ บาท/ไร่
๑.๘) ค่าน้ำมันสูบน้ำ และอื่นๆ	เป็นเงิน ๘๐๐ บาท/ไร่
รวมต้นทุนการผลิต ๓,๙๓๐ บาท/ไร่	
รายได้ ๗,๕๐๐ บาท/ไร่	

๒) สินค้า ประมง มีต้นทุนการผลิต ดังนี้

๒.๑) ค่าอาหารปลา	เป็นเงิน ๔๐๐ บาท/เดือน
รวมต้นทุนการผลิต ๔,๘๐๐ บาท/ปี	
รายได้ -	

๒.๓ รายได้ของเกษตรกรต้นแบบ มีดังนี้

๑) รายได้รายวัน (ได้รายวันจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกวันของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ ผัก (แตงกวา ถั่วฝักยาว)

เฉลี่ยรายได้วันละ ๑๐๐ บาท/วัน

๒) รายได้รายปี (ได้รายปีจากการจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีการให้ผลผลิตได้ทุกปีของท่าน)

ได้จากอะไรบ้าง ระบุ ข้าว

เฉลี่ยรายได้ปีละ ๑๓๕,๐๐๐ บาท/ปี

๒.๔ ประโยชน์ที่ได้รับ (ประโยชน์ที่เกิดกับตนเอง เกษตรกรรายอื่น และประโยชน์ที่เกิดกับชุมชนมีอะไรบ้าง)

ผลจากการนำนวัตกรรม/เทคโนโลยีมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตร ประโยชน์ที่เกิดกับตนเอง ได้แก่ ทำให้ลดต้นทุนการผลิต, มีรายได้เพิ่มขึ้น ประหยัดเวลาและแรงงานในการทำการเกษตร ประโยชน์ที่เกิดกับเกษตรกรรายอื่น ได้แก่ เป็นที่ปรึกษาให้กับเกษตรกรรายอื่นๆ ช่วยแก้ปัญหา ให้ข้อมูล และประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ ประโยชน์ที่เกิดกับชุมชน เป็นแบบอย่างทำให้ชุมชนในด้านลดต้นทุนการผลิต การทำนาแบบเปียกสลับแห้ง การทำนาปลอดภัยการเผาโดยปรับเปลี่ยนการทำนาจากที่ต้องเผาฟางเป็นวิธีอัดฟางก้อน รวมถึงการทำน้ำหมักย่อยสลายฟาง

๓. ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์:

๓.๑ เทคโนโลยี/นวัตกรรมที่นำมาปรับใช้ในกิจกรรมการเกษตรของท่านมีการช่วยรักษาสิ่งแวดล้อมหรืออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่แปลงเกษตรของท่านและชุมชนอย่างไร

- การนำ BCG Model มาใช้ในศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอเมืองชัยนาท ได้แก่ การใช้เมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดี การใช้โดรน การทำนาแบบเปียกสลับแห้ง การใช้ประโยชน์ฟางข้าวอาทิ อาหารสัตว์ (ฟางหมัก) ฟางอัดก้อน วัสดุคลุมดิน การจัดการตอซัง เป็นต้น

- การจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน ในการควบคุมศัตรูพืช ไม่ให้มีปริมาณที่เป็นอันตรายก่อให้เกิดความเสียหาย ประหยัด ปลอดภัย ปลูกพืชให้แข็งแรง

๓.๒ ประโยชน์ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (ที่เกิดจากการทำกิจกรรมทางการเกษตร ใน ศพก.)

- การทำนาแบบเปียกสลับแห้ง ช่วยให้ต้นข้าวแข็งแรง ผลผลิตเพิ่มขึ้น ประหยัดน้ำ

- การใช้สารชีวภัณฑ์ในการป้องกันกำจัดโรค แมลง ศัตรูพืช

- การทำน้ำหมักในการย่อยสลายฟางข้าว ช่วยให้โครงสร้างดินในแปลงดีขึ้น ลดการใช้ปุ๋ยเคมี

๔. ผลสำเร็จการทำงานให้ชุมชนในฐานะ ศพก. ที่เป็นเชิงประจักษ์

๔.๑ ผลสำเร็จการปฏิบัติงานในฐานะ ศพก. เป็นที่ประจักษ์

๔.๑.๑ มีความรู้เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรของพื้นที่

นายวินัย จินจัน เกษตรกรต้นแบบเจ้าของ ศพก.หลัก/เครือข่าย มีองค์ความรู้ในการทำเกษตรหลากหลายด้าน โดยสั่งสมความรู้จากการปฏิบัติจริง การอบรม สัมมนา การศึกษาดูงาน มาเป็นระยะเวลานาน สามารถนำนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้กับองค์ความรู้ของตนเอง และนำมาจัดทำเป็นฐานเรียนรู้ของ ศพก. โดยมีความรู้ความสามารถ เป็นวิทยากรได้ เช่น การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดี การทำแปลงผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว เป็นเกษตรกรปราดเปรื่อง Smart Farmer ด้านข้าว ได้รับรางวัลสถาบันเกษตรกรดีเด่นแห่งชาติ สาขาศูนย์ส่งเสริมและผลิตพันธุ์ข้าวชุมชน ประเภทข้าวอื่นๆ ประจำปี ๒๕๖๗ ทั้งนี้ยังได้ร่วมจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล และแผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ ร่วมกับสำนักงานเกษตรอำเภอด้วย

๔.๑.๒ การให้บริการในการเป็นจุดอบรม ศึกษาดูงาน และเป็นวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้

นายวินัย จินจัน เป็นเกษตรกรที่มีองค์ความรู้การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดี ซึ่งศพก.อำเภอเมืองชัยนาท เป็นวิทยากรประจำฐานเรียนรู้การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดี ในงานวันถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเริ่มต้นฤดูกาลผลิตใหม่ (Field Day) ประจำปี ๒๕๖๘ ณ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีชัยนาท อำเภอมนोरมย์ จังหวัดชัยนาท

- พ.ศ. ๒๕๖๔ เป็นวิทยากรรับเชิญของสำนักงานเกษตรอำเภอเมืองชัยนาท เรื่องการลดต้นทุนการผลิตข้าว โดยการทำฮอร์โมนไข่ กิจกรรมอบรมจัดกระบวนการเรียนรู้ให้กับเกษตรกรผู้นำ

- พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นวิทยากรประจำฐานเรียนรู้การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดี ในงานวันถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเริ่มต้นฤดูกาลผลิตใหม่ (Field Day)

๔.๑.๓ การให้บริการด้านการแก้ไขปัญหา เป็นที่ปรึกษาในการแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในพื้นที่ รวมถึงการรับเรื่องร้องเรียนในพื้นที่

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอเมืองชัยนาท ดำเนินการประชุมคณะกรรมการเครือข่าย ศพก. และแปลงใหญ่ระดับอำเภอและระดับจังหวัด อย่างต่อเนื่อง อย่างน้อย ๔ ครั้ง/ปี เป็นการประชุมเชื่อมโยง ศพก.และแปลงใหญ่ และหน่วยงานภายใต้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดำเนินการประชุมร่วมกันเพื่อวางแผนทางการพัฒนา ศพก. และจัดทำแผนปฏิบัติงาน และกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาด้านการเกษตรในพื้นที่ เกษตรกรที่มีปัญหาด้านการเกษตรหรือด้านอื่นๆ สามารถมาขอรับคำแนะนำ ข้อมูลในการทำเกษตรได้ ผ่านการพบปะพูดคุย หรือติดต่อผ่านช่องทางติดต่อออนไลน์ กับประธานคณะกรรมการ ศพก. และคณะกรรมการ ศพก. เครือข่าย

๔.๑.๔ การให้บริการด้านข้อมูลข่าวสาร และด้านวิชาการเกษตร

เป็นศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพสินค้าเกษตรอำเภอเมืองชัยนาท เป็นแหล่งเรียนรู้การผลิตสินค้าเกษตรของชุมชน ให้บริการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อมูลข่าวสาร

๔.๑.๕ การขยายผลองค์ความรู้สู่การปฏิบัติของเกษตรกร (มีช่องทางในการขยายผลอย่างไร เกษตรกรในชุมชน หรือเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติได้อย่างไร และผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับเกษตรกรที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติอย่างไร)

นายวินัย จินจัน ได้ขยายผลองค์ความรู้สู่การปฏิบัติของเกษตรกร โดยมีการถ่ายทอดความรู้อย่างเป็นทางการ และไม่เป็นทางการ และการพบปะพูดคุยแบบตัวต่อตัว ผ่านประธาน ศพก. และหน่วยงานต่างๆ ซึ่งเกษตรกรที่ผ่านการอบรมจาก ศพก. ในปี ๒๕๖๓ - ปี ๒๕๖๖ มีมากกว่า ๒๐๐ ราย ได้นำความรู้ไปใช้ในการพัฒนาการผลิตของตนเอง โดยเลือกความรู้ที่เหมาะสมกับพื้นที่และบริบทของตนเอง ดังนี้

๑) การลดต้นทุนการผลิตข้าว เช่น การลดเมล็ดพันธุ์, ลดการใช้ปุ๋ยเคมี, การใช้น้ำหมักชีวภาพ, การใช้สารชีวภัณฑ์แทนสารเคมี รวมถึงการผลิตฮอร์โมน แคลเซียมโบรอน เป็นต้น

๒) การส่งเสริมให้เกษตรกรไม่เผาฟางข้าว มีการอัดฟางและใช้น้ำหมักย่อยสลายฟาง ซึ่งเป็นแปลงเรียนรู้ให้กับเกษตรกรรายอื่นๆ ได้

นางสาวกมลวิภา ท้วมวงษ์ เกษตรกรรุ่นใหม่ตำบลท่าชัย
ได้นำความรู้ที่ได้ไปใช้ โดยใช้น้ำหมักย่อยสลายฟางข้าว ไปปรับใช้ในพื้นที่นาของตนเอง

- ๔.๑.๖ การมีส่วนร่วมในการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ร่วมกับชุมชน หรือหน่วยงานในพื้นที่
- เป็นเกษตรกรต้นแบบของ ศพก. อำเภอเมืองชัยนาท ถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกรผู้สนใจ เพื่อนำไปปฏิบัติในพื้นที่ตนเอง
 - ร่วมจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล/อำเภอ กับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรที่รับผิดชอบ ตำบลท่าชัย อำเภอเมืองชัยนาท จังหวัดชัยนาท

๔.๑.๔ บทบาทในการเป็นประธานคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อย่างไรบ้าง

นายวินัย จินจัน มีบทบาทในการเป็นประธานคณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ดังนี้

๑) เกษตรกรต้นแบบ

นายวินัย จินจัน เป็นแบบอย่างในการทำการเกษตร มีความรู้ความสามารถ ประสบความสำเร็จ และเป็นที่ยอมรับในชุมชน โดยสั่งสมความรู้จากการปฏิบัติจริง การอบรม สัมมนา การศึกษาดูงาน โดยมีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง นอกจากนั้นยังไม่เคยหยุดพัฒนาตนเอง ยังสนใจศึกษาองค์ความรู้ใหม่ เพื่อพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ ดังนี้

- พ.ศ. ๒๕๕๔ อบรมหลักสูตร “เสริมสร้างสมรรถนะการเป็นวิทยากรข้าวประจำท้องถิ่น ปี ๒๕๕๔”
- พ.ศ. ๒๕๕๖ อบรมหลักสูตร “การพัฒนาศักยภาพการเป็นแกนนำชาวนาชั้นนำ”
- พ.ศ. ๒๕๕๖ อบรมหลักสูตรผู้ประเมินและที่ปรึกษาเกษตรกรระบบการผลิตข้าว Pre GAP
- พ.ศ. ๒๕๖๕ อบรมและศึกษาดูงานการยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย (ด้านพืช)

การอบรมและศึกษาดูงานการยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย (ด้านพืช)

การได้ทำความรู้ที่ได้จากการอบรมและศึกษาดูงานมาปรับใช้ในพื้นที่ของตนเอง

๒) ฐานเรียนรู้ ศพก.อำเภอเมืองชัยนาท แต่ละฐานเรียนรู้อยู่บริเวณใกล้เคียงกัน สามารถเข้ามาเรียนรู้ได้ และมีสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น โต๊ะ เก้าอี้เพียงพอ มีอุปกรณ์เครื่องเสียง สถานที่ไม่คับแคบจนเกินไป และมีห้องน้ำพร้อมบริการ

๓) แปลงเรียนรู้ ของเกษตรกรต้นแบบ นายวินัย จินจัน ซึ่งเป็นแปลงผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว พื้นที่ ๑๕ ไร่ ซึ่งเป็นแปลงเรียนรู้ในการลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าว โดยนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ ๆ มาปรับใช้ในพื้นที่

๔) หลักสูตรเรียนรู้ นายวินัย จินจัน มีหลักสูตรเรียนรู้เพื่อถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกรที่สนใจ ทั้งหลักสูตรหลัก หลักสูตรบังคับ และหลักสูตรเสริม เพื่อให้เกษตรกรนำไปปรับใช้กับกิจกรรมการเกษตรของตนเอง

๔.๒ ความภาคภูมิใจในการเป็น ศพก.

๔.๒.๑ ความภาคภูมิใจในการดำเนินงานเป็น ศพก. ในการร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาด้านเกษตรในชุมชน การดำเนินงานของ ศพก.อำเภอเมืองชัยนาท ถือเป็นความภาคภูมิใจอย่างยิ่ง เนื่องจากการมีส่วนร่วมโดยตรงในการขับเคลื่อนและพัฒนากิจกรรมเกษตรในระดับพื้นที่ ศพก. ไม่เพียงเป็นศูนย์กลางในการถ่ายทอดความรู้ด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมเกษตรที่เหมาะสมกับพื้นที่ แต่ยังเป็นเวทีให้เกษตรกรได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้จากประสบการณ์จริง นำไปสู่การแก้ไขปัญหาด้านการเกษตรในพื้นที่ได้ อย่างไรก็ตามในการดำเนินงาน ศพก. แล้วสามารถทำให้เกษตรกรที่เข้ามาเรียนรู้นำไปปรับใช้ในพื้นที่ของตนเองได้ และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นถือเป็นความภาคภูมิใจสูงสุด

๔.๒.๒ ความเป็นผู้นำและความเป็นจิตอาสา

๑) ความเป็นผู้นำชุมชนในรูปแบบทางการและไม่เป็นทางการ

นายวินัย จินจัน มีเป็นผู้นำ มุ่งมั่น ตั้งใจ เป็นผู้มีมารยาทดี และเสียสละ ทำให้ได้รับความไว้วางใจและมอบหมายให้ได้รับตำแหน่งต่าง ๆ ดังนี้

ปี ๒๕๔๔ ได้แต่งตั้งเป็นผู้ใหญ่บ้าน บ้านโพธิ์เจริญ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลท่าชัย อำเภอเมืองชัยนาท จังหวัดชัยนาท

ปี ๒๕๕๓ ประธานศูนย์ข้าวชุมชนโพธิ์เจริญ

ปี ๒๕๕๖ เป็นผู้แทนสภาเกษตรกรระดับตำบลของตำบลท่าชัย อำเภอเมืองชัยนาท จังหวัดชัยนาท

ปี ๒๕๕๘ ประธานศูนย์ข้าวชุมชน ระดับจังหวัด

ปี ๒๕๕๙ ประธานศูนย์รู้การเพิ่มประสิทธิภาพสินค้าเกษตรอำเภอเมืองชัยนาท

ปี ๒๕๕๙ ประธานคณะกรรมการ ศพก. ระดับจังหวัด

ปี ๒๕๕๙ ประธานแปลงใหญ่ข้าวบ้านหนองตาต้าโพธิ์เจริญ

ปี ๒๕๖๕ คณะกรรมการ ศพก. ระดับจังหวัด ตำแหน่ง ประธานสัมพันธ์

-ผู้จัดการแปลงใหญ่ข้าวบ้านหนองตาต้าโพธิ์เจริญ

-คณะกรรมการพิจารณากลับกรองโครงการส่งเสริมการลดต้นทุนการผลิตข้าวรักษ์โลก

BCG Model

๒) การเสียสละต่อประโยชน์ส่วนรวม

นายวินัย จินจัน เป็นผู้เสียสละต่อส่วนรวม โดยร่วมเป็นคณะทำงานในหลายๆหน่วยงานในตำบล ได้แก่ คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบล ในการพิจารณาร่างแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ.๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ผู้ทรงคุณวุฒิของหมู่บ้านโพธิ์เจริญ หมู่ ๑๐ ตำบลท่าชัย อำเภอเมืองชัยนาท จังหวัดชัยนาท และยังทำกิจกรรมเพื่อส่วนร่วมทั้งหมู่บ้าน วัด ชุมชน รวมถึงหน่วยงานต่างๆอีกด้วย

๕. ข้อคิดประจำตัวในการทำงาน

“ทำเกษตรต้องมีใจรัก หมั่นเรียนรู้ ลงมือทำจริง แบ่งปันความรู้ และต้องไม่ยอมแพ้ต่อปัญหา”

นายวินัย จินจัน เป็นเกษตรกรต้นแบบผู้ยึดมั่นในแนวทาง “เรียนรู้-ลงมือทำ-นำพาแบ่งปัน” โดยมีจิตอาสาในการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการเกษตรให้แก่เพื่อนเกษตรกรมาอย่างต่อเนื่องยาวนาน ผ่านฐานเรียนรู้และแปลงเรียนรู้ในพื้นที่ของ ศพก. อำเภอเมืองชัยนาท

สิ่งที่เป็นหัวใจของการทำงานคือการน้อมนำ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามแนวพระราชดำริของในหลวงรัชกาลที่ ๙ มาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตและทำเกษตรอย่างสมดุล โดยยึดหลัก ๓ ห่วง ๒ เงื่อนไข ได้แก่:

- พอประมาณ – ปรับแผนการผลิตให้เหมาะสมกับทรัพยากรที่มีอยู่ ใช้พื้นที่อย่างคุ้มค่า ไม่ลงทุนเกินตัว
- มีเหตุผล – ใช้ข้อมูลวิเคราะห์ เช่น ค่าวิเคราะห์ดิน พันธุ์พืชที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ และการจัดการน้ำ เพื่อวางแผนการผลิตที่แม่นยำ
- มีภูมิคุ้มกันที่ดี – ทดลองนวัตกรรมใหม่ ๆ อย่างค่อยเป็นค่อยไป ลดความเสี่ยงจากการผลิต เช่น การใช้จุลินทรีย์ชีวภาพแทนสารเคมี การปลูกพืชหลากหลายชนิดเพื่อกระจายความเสี่ยง

พร้อมทั้งยึดเงื่อนไขของ ความรู้ และ คุณธรรม เป็นหลักสำคัญในการดำเนินชีวิต โดยเน้นการเรียนรู้ตลอดเวลา พร้อมแบ่งปันองค์ความรู้ด้วยความเสียสละ ซื่อสัตย์ และเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับชุมชน

ส่วนที่ ๔ ผู้ร่วมดำเนินการถอดบทเรียน

๑. ดำเนินงานถอดบทเรียน โดย (ระบุผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานถอดบทเรียน)

๑.๑ เกษตรอำเภอเมืองชัยนาท

๑.๒ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร รับผิดชอบงาน ศพก. ระดับอำเภอ

๑.๓ คณะกรรมการ ศพก.อำเภอเมืองชัยนาท

๑.๔ เกษตรกร ศพก.เครือข่าย

๒. กระบวนการถอดบทเรียน/เครื่องมือที่ใช้

ขั้นตอนการถอดบทเรียนดำเนินการ ดังนี้

๒.๑ เตรียมความพร้อม – กำหนดเป้าหมาย ทีมงาน และวิธีการ

๒.๒ รวบรวมข้อมูล – รวบรวมเอกสาร แบบสัมภาษณ์ หรือแบบสอบถาม และข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

๒.๓ วิเคราะห์ข้อมูล – โดยใช้เครื่องมือในการวิเคราะห์ คือ แบบสัมภาษณ์ ถาม-ตอบ และ Mind map

๒.๔ สรุปบทเรียน – จัดทำเอกสารผลการถอดบทเรียน

๒.๕ เผยแพร่และนำไปใช้ – เผยแพร่ในที่ประชุมคณะกรรมการ ศพก. และแปลงใหญ่ ระดับอำเภอ

๓. ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินการถอดบทเรียน

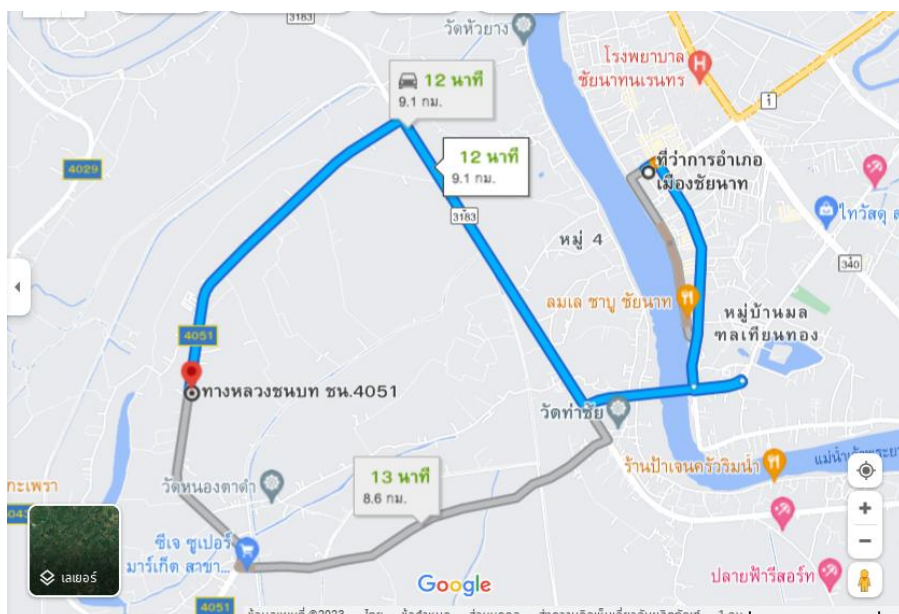
เนื่องจากการถอดบทเรียนลงพื้นที่หลายครั้ง ทำให้บางครั้งเวลาว่างไม่ตรงกันกับประธาน ศพก. และเกษตรกร ไม่ได้ไปตามแผนที่วางไว้ จึงมีการปรับเปลี่ยนแผนการลงพื้นที่ถอดบทเรียนตามความเหมาะสม

*****หมายเหตุ** ๑. ให้แนบภาพประกอบในแต่ละข้อ

๒. ใส่ภาคผนวกในส่วนของแผนที่แสดงที่ตั้ง ศพก. และศพก. เครือข่าย หรือส่วนอื่นๆที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานของ ศพก.

ภาคผนวก

แผนที่แสดงที่ตั้ง ศพก. หลัก

แผนที่การเดินทาง
ศพก.อำเภอเมืองชัยนาท

แผนที่ ศพก. และศูนย์เครือข่าย อำเภอเมืองชัยนาท. จังหวัดชัยนาท

ภาพกิจกรรมการตอบทเรียน

